

РАДИОНИЦА 1

KASTRACIJA PASTUVA

Prof. dr Petar Milosavljević, Gorana Popović, vet. spec.

Kastracija je hirurška metoda kojom se otklanjaju muške polne žlezde (gonade)-testisi, pre svega u cilju eliminacije testosterona. Medjutim postoje i brojne medicinske indikacije za ovaj zahvat, kao što su postojanje povreda i rana na skrotumu i testisima, fistule, hidrokele, varikokele, ektopija testisa, skrotalne i ingvinalne hernije, ingvinalni i abdominalni kriptorhizam. Za izvodjenje kastracije moraju se dobro poznavati anatomske karakteristike regije, operativna tehnika i posedovati odgovarajuće instrumente.

Kastracija se može uraditi na oborenom ili stojećem konju, uz odgovarajuću anesteziju, a sledeće anatomske strukture otvorenom ili zatvorenom metodom.

Anestezija za rad na oborenom konju se bitno razlikuje od "hemijskog obuzdavanja" sa lokalnom anestezijom koja se primenjuje za rad na stojećoj životinji.

I pored poštivanja svih hirurških principa u 6-24 % slučajeva se mogu javiti komplikacije kastracije, kao što su krvarenja, prolapsusi organa i različiti oblici infekcije i telesno povredjivanje. One su posledica pre svega previda anatomskih anomalija, loše hirurške tehnike i rada sa neodgovarajućim instrumentima.

Upoznavanje sa materijom-Aktivnost 1

Predavanje o anatomsko-fiziološkim karakteristikama genitalnog trakta pastuva, osobenostima anestezije konja, načinu fiksiranja i obaranja, operativnoj tehnici, kao i komplikacijama kastracije.

Praktičan rad- Aktivnost 2

Praktični rad podrazumeva način fiksiranja i obaranja životinje, primenu i efekte anestezije za rad na stojećem i oborenom konju, anestetike i njihove doze, način i pravila po kojima se izvodi kastracija, otvorenom ili zatvorenom metodom. Ukazaće se i na pravila i postupke postoperativnog tretmana. Jedan pastuv će biti kastriran primenom obaranja, a drugi u stojećem stavu.

Interaktivna učionica- Aktivnost 3

Posle završetka praktičnog rada obaviće se diskusija i komentari sa učesnicima radionice.

Ostali relevantni podaci

Nastavnik koji će izvesti radionicu je Dr Petar Milosavljević, red.prof. FVM u Beogradu, uz asistenciju Gorane Popović vet.spec., kao i volontera.

Faza i mesta realizacije

Aktivnost 1 će biti obavljena u predavaonici hotela "Palisad" na Zlatiboru, a praktični rad (aktivnosti 2 i 3) u veterinarskoj stanici „Dimi vet“, Mačkat.
Maksimalan broj učesnika radionice 80 (dve grupe po 40).

РАДИОНИЦА 2

УЛОГА ВЕТЕРИНАРА У УПРАВЉАЊУ РЕПРОДУКТИВНИМ И ЗДРАВСТВЕНИМ СТАТУСОМ НА ФАРМИ МЛЕЧНИХ КРАВА

Доц. др Милан Малетић, Александар Симић, ДВМ

Улога ветеринара у управљању здрављем и репродукцијом на фармама млечних крава „еволуирала“ је од скретања пажње са индивидуалних клиничких стања ка анализирању субоптималних поремећаја која озбиљно угрожавају читав запат. Мали је број ветеринара који су кроз досадашње школовање и додатне едукације имали прилику да се сретну са проблематиком здравља запата кроз анализирање свих релеватних чинилица који могу имати директни или индиректни утицај на здравствени и репродуктивни статус једног запата. Ветеринар представља битну карику у ланцу управљања на фарми (или би тако требало да буде) која се остварује кроз комуникацију са власником капитала, али и нижим шталским персоналом. Истовремено, ветеринар треба да створи нови приступ решавању проблема запата кроз плански приступ плодности стада, демонстрирање програма трошкова и користи, помагање фармерима у постављању циљева који су: специфични, мерљиви, достижни и временски ограничени. Такође, ветеринар је особа која израђује протоколе стандардних процедура, обуке и тренинга али и ревизије особља које је укључено у спровођење задатака у области ветеринарске делатности.

План радионице по фазама:

Фаза 1:

Теоретско упознавање са циљевима радионице (анализа стада, објеката, производних резултата, евалуација исхране, удела ветеринарских трошкова у укупним трошковима запата) 30 мин

Фаза 2:

Улазак у сам објекат и анализа здравственог и репродуктивног стања у истом (изглед објекта, проветреност, доступност дневног светла, број животиња, начин исхране, састав оброка, доступност хране, унос хране и праћење преживања, оцена сварљивости на основу просејавања балеге, утврђивање кондиције према производним категоријама, утврђивање статуса акроподијума) 2 групе по 20 учесника са припремљеним протоколима - 90 мин.

Фаза 3:

Анализа репродуктивних параметара:

- расни и старосни састав крава на фарми;
- број стеоних крава у односу на укупан број;

- индекс осемењавања;
- дужина сервис периода;
- ремонт стада због репродуктивних проблема;
- најчешћа репродуктивна обољења.

Клинички (ректални) и ултразвучни преглед проблематичних крава уз постављање дијагнозе и препоруку за терапију.

Евауација протокола за индукцију и синхронизацију еструса у циљу побољшања профита на фарми.

2 групе по 20 учесника-90 мин.

Фаза 4:

Анализирање радионице и доношење закључака – 30 мин.

ОСТАЛЕ НАПОМЕНЕ

Радионица може да се организује за максимално 40 УЧЕСНИКА

РАДИОНИЦА 3

ВЕШТАЧКО ОСЕМЕЊАВАЊЕ ПАСА

Магаш Владимир, Вакањац Слободанка, Станишић Љубодраг,
Светлана Недић, Милоје Ђурић

Вештачко осемењавање (В.О.) је биотехнолошка метода која подразумева уношење сперме или семена у репродуктивни тракт женке заобилазећи акт природног парења. Главне индикације за примену В.О. су:

- Географска удаљеност између мужјака и женки, за употребу охлађеног или замрзнутог семена;
- Немогућност природног парења из различитих разлога, за употребу нативног семена или конзервисаног семена;
- Превентива болести.

Протеклих деценија напредак у познавању физиологије и патологије репродукције паса и напредак у технологији обраде сперме, омогућили су широку примену ове методе широм света. Повећани захтеви одгајивача и власника паса за вештачким осемењавањем, могућност складиштења и чувања сперме и олакшан међународни транспорт замрзнуте сперме довео је до популаризације ове методе. Омогућено је коришћење приплодних мужјака широм света за унапређење генетског потенцијала без стреса, понекад компликованог природног парења, при чему се смањују и економски издаци. Избегавајући директан контакт мужјака и женке, вештачким осемењавањем се спречава ширење узрочника полно преносивих (венеричних) болести, као што су *Brucella canis* и *Neqres virus*.

Преглед сперме паса за В.О. је обавезан и врши се увек пре осемењавања да би се оценила плодност, односно утврдила неплодност мужјака, као и да би се утврдио квалитет узорка, одредила доза и примениле одређене технолошке процедуре хлађења или дубоког замрзавања. Циљеви радионице су прикази метода одређивања оптималног времена за парење куја, узимање и манипулација ејакулатом, као и најчешће коришћене лабораторијске методе прегледа ејакулата паса и техника инсеминације. Преглед сперме обухвата макроскопски преглед (оцену волумена, боје, густине, мириса и присуства страних материја) и микроскопски преглед (оцена укупне и прогресивне покретљивости сперматозоида, концентрације сперматозоида и проценат патолошких форми). По прегледу и оцени ејакулата извршиће се и инсеминација кује.

Упознавање са материјом (активност 1)

Обавити кратко предавање о анатомским карактеристикама репродуктивног тракта паса, физиологији и патологији полног циклуса куја, одређивању оптималног времена за парење или инсеминацију, грађи сперматозоида и патоморфолошким променама у изгледу сперматозоида и параметрима квалитета сперме паса, као и начину вештачког осемењавања.

Практичан рад (активност 2)

Током практичног дела радионице, полазници ће имати прилику да се упознају са начином узимања-добивања квалитетног ејакулата паса, а затим и могућностима прегледа и процене сперме. Сваком полазнику радионице биће омогућено да изврши макроскопски и микроскопски преглед сперме. Макроскопским прегледом биће утврђиван волумен, боја, мирис, као и присуство страних материја у ејакулату. Микроскопским прегледом одређиваће се укупна и прогресивна покретљивости спематозоида методом висеће и стиснуте капи. Полазницима ће такође бити омогућено да израчунају број сперматозоида у милилитру и целокупном ејакулату методом хемоцитометрије. Прављењем трајних препарата и бојењем еозином и нигрозином биће одређиван и израчунат број живих и мртвих сперматозоида, као и процентуална заступљеност патолошких форми сперматозоида у дози семена (дефект главе, акрозоза, средњег дела и репа). Фаза полног циклуса кује биће одређивана помоћу више метода: мерењем отпора вагиналне слузи, методом вагиналне цитологије (применом бојења Гимза и Diff-Quick) и приказом могуће употребе мерења нивоа серумског прогестерона. Након прегледа сперме, биће приказане различите методе које се могу применити за вештачко осемењавање куја, а једна од метода биће приказана и практично. Практични рад ће бити организован у групама од 20 полазника, а максималан број група је две.

Интерактивна учионица (активност 3)

Након завршетка практичног рада разматраће се појединачни резултати сваког од полазника и коментарисати добијени резултати.

Провера ефикасности (активност 4)

На крају радионице сваки од полазника ће добити тест са 10 питања кроз која треба да покаже усвојена знања у вези са одређивањем оптималног времена за парење или вештачко осемењавање кује, методама узимања сперме мужјака, процени квалитета сперматозоида, техникама вештачког осемењавања куја (минималан број тачних одговора је 6 од укупно 10 питања).

Остали релевантни подаци

Број наставника који ће учествовати у извођењу радионице: Владимир Магаш, доцент, Слободанка Вакањац, редовни професор, Љубодраг Станишић, асистент, Милоје Ђурић, асистент, Недић Светлана, стручни сарадник. Катедра за породилство, стерилитет и вештачко осемењавање, Факултет ветеринарске медицине, Београд.

Фаза и место реализације

Активности 1, 2, 3 и 4 је могуће спровести у предаваоници Хотела Палисад на Златибору. Максималан број учесника 40.

РАДИОНИЦА 4

МОНИТОРИНГ ХРАНЕ ЖИВОТИЊСКОГ ПОРЕКЛА - РАДИОНИЦА

Др Вера Катић

Увод

Спровођења мониторинга безбедности хране животињског порекла се ради у циљу утврђивања нивоа контаминената и трендова учесталости појаве микроорганизама, и осталих штетних материја у храни животињског порекла, утврђивање отпорности зоонотских и коменсалних бактерија на антимикробна средства, као и прикупљање и обрада података из ових испитивања потребних за процену ризика. План мониторинга се доноси у сврху заштите здравља потрошача, као и провере да ли је храна која је спремна за стављање у промет, или се налази у промету, у сагласности са прописима о микробиолошким критеријумима за храну животињског порекла и одређеним хемијским контаминентима, као и о отпорности на антимикробна средства зоонотских и коменсалних бактерија изолованих из хране.

У предлогу Правилника о утврђивању програма и плана мониторинга безбедности хране животињског порекла дефинисани су начин и поступак спровођења Програма и Плана мониторинга микробиолошких, биолошких и хемијских опасности у храни животињског порекла. Детаљно је разрађен план узорковања (параметар који се испитује, категорија хране и број узорака) који ће спроводити ветеринарски инспектори на нивоу округа. У циљу правилне примене Плана мониторинга потребна је едукација ветеринарских инспектора и аналитичара који раде у лабораторијама за испитивање хране животињског порекла. Стога је планирано да се у оквиру радионице прикаже предлог правилника и детаљно објасни његова примена која се односи на избор и узимање узорака за испитивање, достављање узорака у лабораторију и поступак у случају добијања незадовољавајућих резултата.

Приказ Правилника (активност 1)

У уводном делу, радионица ће обухватити упознавање са предлогом Правилника о утврђивању програма и плана мониторинга безбедности хране животињског порекла.

Практичан рад (активност 2)

Током практичног дела радионице, полазници ће увежбавати начин узимања узорака хране животињског порекла, паковање, обележавање и транспорт. Испитивање хигијене површина које долазе у контакт са храном, као и површина које не долазе у контакт са храном.

Интерактивна учионица (активност 3)

У оквиру треће активности учесници радионице ће на примерима увежбавати, на раније урађеним моделима, тумачење резултата и мера које треба предузети у случају добијања незадовољавајућих резултата у односу на параметре безбедности хране и у односу на параметре хигијене у процесу производње.

Провера ефективности (активност 4)

На крају радионице сваки од полазника ће добити тест са 10 питања кроз која треба да покаже усвојена знања о примени плана мониторинга хране животињског порекла.

Остали релевантни подаци

Очекивани број учесника: максимално 40 (четири групе по десет полазника). Број наставника који ће учествовати у извођењу радионице: др Вера Катић (Група 1: од 1. до 15. слушаоца), др Неђељко Карабасил (Група 2: од 11. до 25. слушаоца) и Тамара Бошковић (Група 3: од 26. до 40. слушалаца).

Фаза и место реализације

Активност 1 - реализују др Вера Катић и Тамара Бошковић као координатори радионице, упознају кандидате са Правилником о утврђивању програма и плана мониторинга безбедности хране животињског порекла. Ова активност се изводи у сали хотела Палисад.

Активност 2 и 3 - Свака група ће радити засебно (група 1 – др Вера Катић, Група 2 – др Неђељко Карабасил; Група 3 – Тамара Бошковић).